

PARLAMENTUL EUROPEAN

2009 - 2014

Comisia pentru dezvoltare

2012/2097(INI)

6.12.2012

AVIZ

al Comisiei pentru dezvoltare

destinat Comisiei pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale

referitor la responsabilitatea socială a întreprinderilor: promovarea intereselor societății și o cale către o redresare durabilă și favorabilă incluziunii (2012/2097(INI))

Raportoare pentru aviz: Catherine Grèze

PA_NonLeg

SUGESTII

Comisia pentru dezvoltare recomandă Comisiei pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale, competentă în fond, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

1. constată că, din cauza caracterului eterogen al conceptului de responsabilitate socială a întreprinderilor (RSI) și a faptului că întreprinderi diferite au elaborat standarde diferite în materie de contabilitate, audit și raportare, nivelurile de RSI sunt dificil de comparat; subliniază că o reglementare convenită la nivel internațional în materie de RSI ar crea un climat de încredere și echitate în relațiile comerciale și ar oferi avantajele certitudinii, aplicabilității treptate, universalității și autonomizării acționarilor;
2. este de acord cu Comisia cu privire la faptul că RSI trebuie să includă drepturile omului, practici de muncă și de ocupare a forței de muncă, aspecte legate de mediu (de exemplu, biodiversitatea, schimbările climatice, utilizarea eficientă a resurselor) și combaterea mitei și a corupției printr-o bună guvernare fiscală (mai precis, prin transparență, schimb de informații și o concurență fiscală echitabilă);
3. reamintește faptul că RSI include o gamă amplă de norme sociale, cărora nu li s-a acordat o decît o importanță limitată, deoarece nu s-au stabilit indicatori care să permită măsurarea progreselor sociale;
4. subliniază faptul că investitorii și consumatorii ar trebui să poată identifica cu ușurință întreprinderile care își asumă angajamente în materie de RSI, încurajându-le în acest mod să-și continue eforturile depuse;
5. insistă asupra necesității ca UE să examineze posibilitatea de a introduce mărci sau etichete utilizabile alături de denumirile sau produsele întreprinderilor care își asumă angajamente în materie de RSI, astfel încât să faciliteze identificarea respectivelor întreprinderi;
6. atrage atenția asupra faptului că RSI este cel mai bun instrument de care dispun întreprinderile pentru a-și demonstra angajamentul, solidaritatea și responsabilitatea față de societate, fiind, de asemenea, esențială pentru realizarea obiectivului coerenței politicilor în favoarea dezvoltării (CPD); salută angajamentul Comisiei de a promova RSI în totală consonanță cu actualele orientări internaționale în materie, printre care orientările recent actualizate ale OCDE pentru întreprinderile multinaționale, cele zece principii ale inițiativei „Global Compact” a Organizației Națiunilor Unite, standardul de orientare ISO 26000 privind responsabilitatea socială, Declarația tripartită a OIM de stabilire a principiilor privind întreprinderile multinaționale și politica socială, precum și principiile directe ale Organizației Națiunilor Unite privind afacerile și drepturile omului; regretă totuși că acțiunile în materie de RSI se realizează preponderent pe bază de voluntariat;
7. regretă lipsa de informații puse la dispoziția IMM-urilor cu privire la existența unui pact mondial prin care întreprinderile se angajează să-și alinieze activitățile și strategiile la zece principii universal acceptate cu privire la drepturile omului, normele de muncă, mediu și lupta contra corupției;

8. subliniază faptul că pactul mondial al ONU și normele ISO 26000 nu sunt suficient adaptate la necesitățile IMM-urilor, ceea ce face ca ideea însăși de RSI să-și piardă eficacitatea nivelul Uniunii Europene;
9. atrage atenția asupra necesității de a studia, atât la nivelul Uniunii Europene, cât și la cel național, mijloacele de stimulare fiscală care ar putea permite promovarea RSI la un număr mai mare de întreprinderi;
10. subliniază că, fiind vorba despre un angajament asumat exclusiv pe bază de voluntariat, RSI ar putea fi insuficientă pentru a face față externalităților generate de activitățile societăților multinaționale, inclusiv încălcărilor drepturilor omului și degradării mediului înconjurător; își reiterează apelul către investitorii străini și întreprinderile cu activități în țări în curs de dezvoltare de a respecta pe deplin obligațiile internaționale cu forță de lege în materie de drepturile omului și mediu și standardele fundamentale de muncă ale OIM, precum și Principiile directoare ale ONU privind afacerile și drepturile omului; solicită includerea în politicile privind RSI și a unor măsuri specifice care să abordeze practica ilegală de punere a unor lucrători pe lista neagră și de interzicere a accesului acestora la locuri de muncă, deseori din cauza afilierii lor la un sindicat și a activităților lor sindicale sau a rolului lor de reprezentanți din domeniul sănătății și siguranței la locul de muncă;
11. subliniază faptul că întreprinderile ar trebui să fie încurajate să pună în aplicare practici de RSI, iar cele care au pus deja în aplicare astfel de practici ar trebui încurajate să realizeze obiectivele legate de RSI; solicită Comisiei să aibă în vedere stimulente, precum acordarea priorității în contractele UE de achiziții publice, pentru ca RSI să fie considerată de întreprinderi ca o oportunitate, și nu ca o amenințare;
12. subliniază că RSI ar trebui să se concretizeze sub formă de angajamente clare de a respecta drepturile, protecția și bunăstarea lucrătorilor, însoțite de indicatori de performanță și de criterii de referință clare pentru a măsura îmbunătățirile și că ar trebui să se prevadă mecanisme eficiente de monitorizare obiectivă, globală și transparentă și de responsabilizare și aplicare prin intermediul cărora să se abordeze cazurile de nerespectare a angajamentelor, inclusiv o procedură mai deschisă și mai clară de depunere și examinare a reclamațiilor și de inițiere a unor anchete, dacă acest demers este necesar;
13. își reiterează opinia că sfera de aplicabilitate a RSI ar trebui să înglobeze toate întreprinderile, astfel încât să se ofere condiții de concurență egale și echitabile; atrage totuși atenția asupra necesității unor acțiuni care să nu se limiteze la o abordare bazată pe voluntariat, având în vedere modul în care industriile extractive își desfășoară activitatea în țările în curs de dezvoltare; subliniază faptul că investițiile realizate de industriei petrolului în Nigeria ilustrează în mod clar limitele RSI, astfel cum este aplicată în prezent, dat fiind faptul că întreprinderile nu au adoptat inițiative în materie de RSI prin care să urmărească instituirea unor practici comerciale durabile sau să contribuie la dezvoltarea țărilor gazdă; sprijină în mod energic elaborarea unei propuneri legislative privind raportarea defalcată pe țări, bazată pe Inițiativa pentru transparență în industriile extractive (ITIE), raportarea privind vânzările și profiturile, precum și taxele și veniturile, pentru a descuraja corupția și a combate evaziunea fiscală; invită, de asemenea, industriile extractive europene care desfășoară activități în țări în curs de dezvoltare să dea un exemplu de responsabilitate socială și de promovare a muncii decente;

14. invită Comisia să adopte inițiative suplimentare care să aibă drept scop deblocarea și consolidarea potențialului RSI în ceea ce privește combaterea schimbărilor climatice (corelând-o cu utilizarea eficientă a resurselor și cu eficiența energetică), de exemplu în cadrul procedurilor la care apelează întreprinderile pentru a achiziționa materii prime;
15. subliniază că RSI ar trebui să vizeze întregul lanț de aprovizionare, inclusiv toate nivelurile de subcontractare, și că, indiferent dacă este vorba despre aprovizionarea cu bunuri, cu lucrători sau cu servicii, RSI ar trebui să includă dispoziții care să includă protecția lucrătorilor migranți, a lucrătorilor cu contracte intermediare de agenții sau a lucrătorilor detașați, precum și că ar trebui să fie bazată pe condiții de salarizare echitabile și pe condiții de muncă decente și să garanteze drepturile și libertățile sindicale; consideră că trebuie continuată mai în detaliu dezvoltarea conceptului de gestionare responsabilă a lanțului de aprovizionare ca mecanism destinat să garanteze aplicarea RSI ;
16. este de părere că, pentru a avea un impact veritabil asupra reducerii sărăciei, agenda RSI ar trebui, de asemenea, să se axeze pe IMM-uri, având în vedere importanța efectelor sociale și de mediu cumulate ale activității acestora;
17. consideră că societățile din UE ar trebui să răspundă în fața justiției și că, între aceste întreprinderi și filialele lor și entitățile pe care le controlează în țările în curs de dezvoltare, ar trebui să se pună în aplicare diverse tipuri de mecanisme de asumare a responsabilității și de tragere la răspundere; salută, de asemenea, activitatea societății civile a UE, care a fost angajată activ în creșterea gradului de sensibilizare cu privire la încălcările comise de aceste întreprinderi în străinătate;
18. subliniază că este de datoria statului să ofere apărare împotriva actelor de încălcare a drepturilor omului și a drepturilor lucrătorilor, inclusiv împotriva celor comise de întreprinderi, să tragă la răspundere societățile, să apere libertatea de asociere și drepturile de negociere colectivă, precum și să le asigure victimelor acces la justiție; solicită Comisiei să adopte măsuri eficiente pentru a pune în funcțiune cadrul „Protecție, respect și măsuri reparatorii” al ONU, propus de către John Ruggie, Reprezentantul Special al ONU pentru întreprinderi și drepturile omului;
19. subliniază că o mai bună aplicare a principiilor directoare ale ONU privind afacerile și drepturile omului va contribui la îndeplinirea obiectivelor UE referitoare la chestiunile specifice legate de drepturile omului și standardele fundamentale de muncă; prin urmare, invită UE să depună eforturi în vederea unui cadru juridic internațional clar referitor la responsabilitățile și obligațiile întreprinderilor cu privire la drepturile omului;
20. salută faptul că numărul întreprinderilor care au divulgat informații cu privire la performanțele lor de mediu, sociale și de guvernanță (MSG) a crescut în mod semnificativ în ultimii ani; subliniază totuși faptul că ponderea întreprinderilor care prezintă rapoarte în acest sens rămâne nesemnificativă în raport cu numărul întreprinderilor de la nivel mondial; ia act de faptul că, deși Directiva (2003/51/CE)¹ de modernizare a conturilor asigură un nivel minim de divulgare a indicatorilor esențiali de performanță, atât financiari, cât și nefinanciari, aceasta nu prevede nicio cerință cu privire la tipul de indicatori care trebuie incluși în rapoartele anuale; invită Comisia să examineze și alte

¹ JO L 178, 17.7.2003, p. 16.

eventuale măsuri pentru a consolida divulgarea, la nivel european, a informațiilor legate de mediu, sociale și de governanță;

21. subliniază faptul că asistența oferită de UE țărilor terțe cu privire la aplicarea reglementărilor sociale și de mediu, împreună cu regimurile eficiente de inspecții, reprezintă o completare necesară în vederea promovării RSI a întreprinderilor europene la nivel mondial;
22. subliniază faptul că investițiile responsabile din punct de vedere social (IRS) fac parte din procesul de aplicare a RSI în cadrul deciziilor referitoare la investiții; ia act de faptul că, deși în prezent nu există nicio definiție universală a IRS, aceasta combină de obicei obiectivele financiare ale investitorilor cu preocupărilor sociale, de mediu și etice ale acestora, precum și cu aspectele legate de governanța etică;
23. îndeamnă UE și statele sale membre să adopte inițiative suplimentare de politică, care să aibă drept scop creșterea gradului de sensibilizare și consolidarea dezvoltării IRS, printre altele, prin examinarea formulării juridice a unui cadru minim de standarde privind IRS, în special în cadrul acordurilor de investiții și comerciale încheiate de UE cu țări în curs de dezvoltare;
24. ia act de faptul că RSI este un mecanism prin care angajatorii își pot sprijini lucrătorii și comunitățile locale din țările în curs de dezvoltare și prin care pot asigura o împărțire echitabilă a câștigurilor, pentru a sprijini o prosperitate economică și socială durabilă și pentru a ajuta mai multe persoane să iasă din sărăcie, în special în perioade de criză financiară; regretă faptul că protocoalele de intervenție socială au în prezent doar un caracter voluntar și îndeamnă Comisia să instituie obligativitatea acestora;
25. solicită o consultare și o implicare deplină și activă a organizațiilor reprezentative, inclusiv a sindicatelor, în dezvoltarea, funcționarea și monitorizarea proceselor și structurilor RSI, inclusiv prin dezvoltarea continuă a competențelor și a calificărilor lucrătorilor, cu ajutorul formării și învățării pe tot parcursul vieții, colaborând cu angajatorii într-o abordare bazată pe un parteneriat veritabil.

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE

Data adoptării	6.12.2012
Rezultatul votului final	+: 23 -: 1 0: 2
Membri titulari prezenți la votul final	Thijs Berman, Michael Cashman, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Catherine Grèze, Eva Joly, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Keith Taylor, Patrice Tirolien, Ivo Vajgl, Daniël van der Stoep, Anna Záborská, Iva Zanicchi
Membri supleanți prezenți la votul final	Enrique Guerrero Salom, Cristian Dan Preda
Membri supleanți [articolul 187 alineatul (2)] prezenți la votul final	Ioan Enciu, Emilio Menéndez del Valle, Helmut Scholz